

Doplňte chýbajúce písmená a podľa potreby aj čiarky.

TEXT 1

Pozerajú obrancovia Divína ako pod ich hrad pritiahli Turci _ rozviať _ mi zástavami a vzt _ čenými kop _ ami. V _ zerá to akoby pripochodovala hora akoby odkia _ si prikvitol les. Veliteľ beg Ali s kfd _ om pobočníko _ chodia dookola a rozhliadajú sa: okrúhly hradný kopec sa dvíha na rovinke ako jablko na tanier _ a na ňom stojí pekný, mocný hrad s troma baštami. _ prednej strany je najvy _ ia a najkrajšia bašta. Dolu sa už zabeleli šiatre rozťahli sa delá. „Ani ich nie je tak veľa, _ určiskov, najviac ak dvadsať na každého z nás,“ žartuje svoj _ m spôsobom Očovan Urban Škodný ktorý prišiel včera na čele posil _ z Vígľášskeho zámku. Dajsamisvete, posila! Dovedna aj s ňou je na hrade osemdesiat obrancov!

Ako si len vysvetliť že župan Ján Balaša neprišiel na pomoc svojmu _ odrému _ ameňu rozm _ šľa nahlas _ ivínsky hajtman Franc, zvaný Široký, no azda len príde Balaša na pomoc aspoň sem k nám, k Divínu.

Zjavil sa _ urecký hlásateľ a volá cez veľkú hlásnu trúbu: „Obrancovia Divína poddajte sa! Nedopusťte aby naše delá ro _ trieľali váš pekný hrad! Zachráňte si svoje mladé životy!“ Z hradieb zaznela re _ ká odpoveď: „Hrad nevydáme! Vylámete si na ňom zuby a odtiahnete _ hanbou!“

Veliteľovi begovi Alimu pretlmočili odpoveď. Ten stiahol obrvy a s prižmúrenými očami vydal povel k paľbe.

(Mária Ďuríčková, upravené)

Úlohy k TEXTU 1

1. Oddel'te dvoma zvislými čiarkami úvod od jadra. (||)
2. Určte literárny žáner textu 1.....
3. Vypíšte mená hlavných postáv.....
4. Odkiaľ pochádza obranca Škodný?.....
5. Vypíšte z textu 1 1 prirovnanie....., 1 epiteton....., 1 personifikáciu....., 1 metaforu.....
6. Vypíšte z textu 1 číslovky a určte ich druh.....
7. Vypíšte z posledných odsekov textu 1 jedno ustálené slovné spojenie a vysvetlite ho.....

8. Nájdite jednu priamu reč, v ktorej chýbajú úvodzovky, a doplňte úvodzovky.

9. Určte vetné členy, píšete skratky vetných členov, **nie čísla!**

Pod bralo s mohutným hradom sa pomaly dotiahli Turci.

10. Vypíšte z textu1 dve zastarané slová – historizmy alebo archaizmy – a nahraďte ich súčasnými slovami

.....

.

TEXT 2

Jonáš Záborský - Vrabce a kohút

Skákali dva vrabčeky švitorné
a hrabali na smetisku svorne.
Keď však jeden našiel zrnko z mrvy,
tvrdil druhý, že ho našiel prvý.

Chceli ho mať oba,
z čoho vznikla medzi nimi zloba,
najprv iba slovná hádka,
potom krvavá šarvátka.

S veľkým vreskom súperníci mali
jeden proti druhému skákali,
zobákmi sa voľopok d'obali
a trepotali krídlami,
až zastal kohút medzi nimi.

Tento zaraz z každej strany
za sudcu bol požiadany,
komu patrí zrnko právom.
„Mne,“ riekol kohút zobnúť ho chvatom.

Vrabce kričia, nespokojnosť u nich veľká.
Kohút strepoce krídlami a zakikiríka:

.....

Úlohy k TEXTU 2

1. Určte literárny žáner a napíšte tri základné znaky tohto žáneru

.....

2. Doplňte podľa zmyslu chýbajúci posledný riadok (**nemusí sa rýmovať**).

3. Ktorý druh rýmu použil básnik v prvých dvoch strofách?.....

4. Napíšte synonymá k slovám *svorne*.....,

šarvátka....., *voľopok*.....